

СХВАЛЕНО
На засіданні педагогічної ради
(протокол № 5 від 31.08.2023 р.)

« ЗАТВЕРДЖУЮ »

В.о.директора Попівської гімназії
Косоньської сільської ради

Закарпатської області
Г.Г.Шютів
«31» серпня 2023 р.

Освітня програма

Попівської гімназії

Косоньської сільської ради
Закарпатської області

на 2023-2024 навчальний рік

**Освітня програма Попівської гімназії
Косоньської сільської ради
Закарпатської області
на 2023/2024 навчальний рік**

Пояснювальна записка

Освітня програма Попівської гімназії на 2023/2024 навчальний рік базується на Конституції України, укладена відповідно до статті 33 Закону України «Про освіту», що набрав чинності 28 вересня 2017 року, Закону України № 463-IX від 16.01.2020 «Про загальну середню освіту»:

Організація освітнього процесу

1. Нормативне забезпечення.

Організація освітнього процесу в гімназії в 2023/2024 навчальному році здійснюватиметься відповідно до:

Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№ 7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших; Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»; постанови Кабінету Міністрів України від 28 червня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394(зі змінами, внесеними згідно з Наказом МОЗ від 01.08.2022. № 1371) ;

Державних стандартів повної загальної середньої освіти:

на рівні початкової освіти (в 1 – 4 класах) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87) зі змінами (Державний стандарт початкової освіти в оновленій редакції згідно з постановою КМУ від 24.07.2019. № 688) ;

на рівні базової середньої освіти:

в 5-у класі та у 6-у класі – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898);

в 7 – 9 класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року № 1392);

Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти – на рівні початкової освіти:

Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної

середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

на рівні базової середньої освіти:

у 5-у класі та у 6-у класі – Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235),

у 7 – 9 класах – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405);.

Постанови КМУ від 28.07.2023 № 782 « Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»

Наказів Міністерства освіти і науки України:

від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»,

від 07.06.2023 № 705 « Про проведення всеукраїнського конкурсу « Учитель року-2024»»,

від 14.07.2023. № 853 « Про проведення Всеукраїнських учнівських Інтернет-олімпіад у 2023/2024 навчальному році «,

від 08.08.2023 № 707 « Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі»,

від 01.08.2022. № 1371 « Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України»,

від 24.02.2023. № 201 » Про затвердження Змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки вчід 22.03.2023. № 333),

від 01.04.2022. № 289 « Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів , які здобувають освіту відповідно нового Державного стандарту базової середньої освіти»,

від 13.06.2022. № 813 « Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»,

від 06.06.2022 № 527 « Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015. № 641»,

від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);

Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09. 2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);

Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних

та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016;

Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

Державна служба України з надзвичайних ситуацій № 03-1870/162-2 від 14.06.2022 .» Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти».

Листів Міністерства освіти і науки України:

від 14.08.2023 №1/12038 « Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році», від 24.08 2023. № 1/12702-23 « Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 навчальному році», від 28.08.2023. № 1/12816-23 « Про проведення Першого уроку », від 16.08.2023. №1/12186 « Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти», від 03.08.2023. №1/11479-23 « Про методичні рекомендації» (Безпечне освітнє середовище) та методичного порадики Інституту педагогіки НАПН України до початку нового 2023-2024 навчального року « Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови: реалії, досвід, перспективи» (2023), від 17.05.2023 №1/6990-23» Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/2024 року», від 26.07.2022. № 1/8462-22 « Про оптимізацію виконання заходів з підготовки закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах воєнного стану»

Навчальних програм:

Початкова освіта

1-4 класи НУШ

1. **1-2 класи.** Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я, 1-2 класи, в новій редакції згідно з наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272 « Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» та наказу МОН від 12.08.2022. № 743-22 (Державний стандарт початкової освіти в оновленій редакції згідно з постановою КМУ від 24.07.2019. № 688) .
2. **3-4 класи.** Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я, 3-4 класи, в новій редакції згідно з наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273 « Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» та наказу МОН від 12.08.2022. № 743-22 (Державний стандарт початкової освіти в оновленій редакції згідно з постановою КМУ від 24.07.2019. № 688) .

**Базова середня освіта
5 клас та 6 клас НУШ**

- 1. Адаптаційний цикл. 5 клас та 6 клас , НУШ.** Модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021 р., № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324) (гриф Міністерства станом на 01 серпня 2022 року)

7-9 класи

- 1. Цикл базового предметного навчання. 7-9 класи.** Навчальні програми для учнів 7-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням угорською мовою (Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, 2011р., постанова КМУ № 1392 від 23.11.2011), затверджених наказом МОН № 804 від 07.06. 2017 року « Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» із змінами, , внесеними згідно з наказом МОН України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»

Навчальних планів:

- для 1-го, 2-го , 3-го, 4-го класів – за Базовим навчальним планом початкової освіти для закладів середньої освіти з навчанням мовою корінного народу , національної меншини Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти: 1-2 класи, розробленої під керівництвом О.Я.Савченко (Додаток 2 до наказу МОН України від 20.04.2018 № 407);
- для 5 класу та 6 класу – за Типовим навчальним планом для 5-9 класів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини поряд з державною мовою чи з навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або національної меншини Типової освітньої програми для 5-9 класів згідно з наказом МОН від 19.02.2021. № 235 (Державний стандарт базової середньої освіти відповідно постанови КМУ від 30.09.2020. № 898, Додаток 4);
- для 7–9 - х класів - за Навчальним планом для закладів загальної середньої освіти з навчанням мовою корінного народу, національної меншини Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), розробленої на виконання Закону України « Про освіту » та постанови КМУ від 23.11.11. № 1392 « Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти « (Таблиця 2 до наказу МОН України від 20.04.2018 р.№ 405).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру певного рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на

державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Розділ І. Загальні засади

Тип закладу – гімназія .

Орієнтовна кількість класів: 1-4 кл. – 4; 5-9 кл. – 5.

Орієнтовна кількість учнів: 1-4 кл. – 24; 5-9 кл. – 44 .

Режим роботи закладу:

- навчання проводиться угорською мовою поряд з державною. Українська мова вивчається як державна відповідно до Типових навчальних планів шкіл з навчанням мовою національної меншини. Відповідно до пункту 6 ст 5 Закону України "Про повну загальну середню освіту" у 5-6 класах навчальні заняття проводяться державною мовою в обсязі не менше 20% річного обсягу навчального часу (за рахунок годин української мови (6 тижневих годин) та частково годин фізичної культури (1-2 год тижневих годин) .
- режим навчання – п'ятиденний;
- початок занять – о 9⁰⁰ годині;
- тривалість уроків у початковій школі, основній та старшій відповідно до Закону України «Про освіту»;
- тривалість перерв відповідно до чинного Положення про загальноосвітній навчальний заклад (постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 778).

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про освіту».

Мережа гімназії на 2023/2024 навчальний рік

Клас	1	2	3	4	5	6	7	8	9	По школі
Загальна кількість учнів	5	7	6	6	10	6	11	8	9	68
Загальна кількість хлопців	3	2	3	2	5	5	6	5	4	35
Загальна кількість дівчат	2	5	3	4	5	1	5	3	5	33

Загальна наповнюваність класів: 7,6.

З них: 1-4 класи: **6,0** 5 -9 класи: **8,8.**

Факультативні, індивідуальні та групові заняття проводяться після основних занять з обов'язковою перервою за окремим розкладом.

Для учнів 1–4-х класів створена одна ГПД. Робота групи подовженого дня організована відповідно до чинного Положення про групу подовженого дня загальноосвітнього навчального закладу (постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.2009 року № 1121).

Профільне навчання: (не здійснюється)

II. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Робочий навчальний план Попівської гімназії охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, де передбачені години на вивчення окремих предметів інваріантної складової, упровадження поглиблене вивчення предметів, курсів за вибором.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної частин робочого навчального плану. З метою забезпечення виконання Державного стандарту освіти забезпечено викладання предметів інваріантної складової, що визначені Типовими навчальними планами для кожного класу, **в повному обсязі**.

Варіативна складова навчального плану сформована відповідно до типу навчального закладу, запитів учнів, якісного складу педагогічних кадрів, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення. Години варіативної складової передбачено на поглиблене вивчення предметів, курси за вибором **(додається)**.

При розподілі годин варіативної складової робочого навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено постановою КМУ від 23.11.2011 № 1392 та наказами МОН України від 01.03.2004 № 162, від 29.11.2005 № 682, від 07.05.2007 № 357.

Розділ II. Освітні компоненти

Освітня програма – це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом загальної середньої освіти для досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти результатів навчання. Основою освітньої програми є Державний стандарт освіти відповідного рівня.

Освітня програма передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Ключові компетентності

1. Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами. Це вміння усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання, письмо, застосування мультимедійних засобів). Здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні, на роботі, вдома, у вільний час. Усвідомлення ролі ефективного спілкування.

2. Спілкування іноземними мовами. Уміння належно розуміти висловлене іноземною мовою, усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання і письмо) у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів. Уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування.

3. Математична грамотність. Уміння застосовувати математичні (числові та геометричні) методи для вирішення прикладних завдань у різних сферах діяльності. Здатність до розуміння і використання простих математичних моделей. Уміння будувати такі моделі для вирішення проблем.

4. Компетентності в природничих науках і технологіях. Наукове розуміння природи і сучасних технологій, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності. Уміння застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати.

5. Інформаційно-цифрова компетентність передбачає впевнене, а водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні. Інформаційна й медіа-грамотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, роботи з базами даних, навички безпеки в Інтернеті та кібербезпеці. Розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність, тощо).

6. Уміння навчатися впродовж життя. Здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою навчальну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя.

7. Соціальні і громадянські компетентності. Усі форми поведінки, які потрібні для ефективної та конструктивної участі у громадському житті, на роботі. Уміння працювати з іншими на результат, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів.

8. Підприємливість. Уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави. Здатність до підприємницького ризику.

9. Загальнокультурна грамотність. Здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва. Ця компетентність передбачає глибоке розуміння власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших.

10. Екологічна грамотність і здорове життя. Уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя.

Наскрізні лінії

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, навчальних предметів та предметних циклів; вони враховуватимуться при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Мета наскрізних лiнiй – «сфокусувати» увагу й зусилля вчителів-предметників, класних керівників, зрештою, усього педагогічного колективу на досягненні життєво важливої для учня й суспільства мети, увиразнити ключові компетентності.

1. Для наскрізної лiнii «Екологічна безпека та сталий розвиток» – це формування в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, у результаті яких вони дбайливо й відповідально ставитимуться до довкілля, усвідомлюючи важливість сталого розвитку для збереження довкілля й розвитку суспільства.

2. Метою вивчення наскрізної лiнii «Громадянська відповідальність» є формування відповідального члена громади й суспільства, який розуміє принципи й механізми його функціонування, а також важливість національної ініціативи. Ця наскрізна лiнiя освоюється через колективну діяльність – дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти, тощо, яка розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.

3. Завданням наскрізної лiнii «Здоров'я і безпека» є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.

4. Вивчення наскрізної лiнii «Підприємливість і фінансова грамотність» забезпечить краще розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування, тощо); сприятиме розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі.

Розділ III. Організація навчального середовища

Початкова освіта

1-4 класи НУШ

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 класах рівневому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Базова середня освіта

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального

року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

5 клас та 6 клас НУШ (адаптаційний цикл)

Організація освітньої діяльності в 5-у класі та в 6-у класі, НУШ гімназії у 2023/2024 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма закладу загальної середньої освіти.

Ідея компетентнісного підходу до сучасної освіти є наскрізною і визначальною на сьогоднішній день. Надання пріоритетів формуванню у дітей готовності здобувати знання самостійно протягом усього життя поставило нагальну потребу у виробленні власної концепції розвитку школи, яка прокладає стратегічний напрям у роботі колективу закладу, допомагає поєднати цілі та очікуваний результат, усвідомити їх усім учасникам навчально-виховного процесу. Серед сучасних моделей освіти виділяють модель 4К, що включає чотири ключові компетентності, що починаються з букви «К»: креативність, комунікація, кооперація (співпраця), критичне мислення. Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність у 5 класі має спрямовуватись на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною; інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу; визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення

до тих, хто її оточує; урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5-6 класах реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Основними формами організованої освітньої діяльності учнів 5-6 класів є щоденні інтегровані заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні за принципом методичного конструктора.

Наступність із початковою школою забезпечується на основі подальшого становлення особистості дитини: її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формування здатності до творчого самовираження, критичного мислення, виховання ціннісного ставлення до держави, рідного краю, української та угорської культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких **ключових компетентностей**:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися українською, рідною та англійською мовами, що передбачає активне використання мов в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Мета діяльності закладу - забезпечення єдиної лінії розвитку особистості школяра; формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у

дитини. Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу гімназії: створення умов для здобуття якісної освіти; формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку; втілення інклюзивних цінностей через збагачення інклюзивними підходами освітньої практики; сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості; формування світогляду школярів засобами художнього слова; оптимізація взаємодії з батьками; модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна (МОВ):

- українська мова як державна ,українська література для класів(груп) з мовою навчання корінного народу або національної меншини (якщо мови корінного народу або національної меншини не належать до групи слов'янських мов ((УМД);
- мова і література корінного народу або національної меншини для класів (груп)з мовою навчання корінного народу або національної меншини (РМЛ);
- іншомовна освіта (ІНО)

Математична (МАО)

Природничча (ПРО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізична культура (ФІО)

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій

самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикумах. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів: кадрове забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять; моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: оновлення методичної бази освітньої діяльності; контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг

та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Оцінювання навчальних досягнень учнів

Оцінювання результатів навчання учнів 5 класу та 6 класу НУШ регламентується наказом МОН від 01.04.2022. № 289 » Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової освіти. У 2023/2024 н.р. навчальні досягнення здобувачів освіти у 5 класі та 6-у класі НУШ гімназії здійснюються у бальному оцінюванні у I та II семестрах, які передбачають зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти: Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані

результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності. Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів. У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку.

Підсумкове оцінювання. Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може ухвалити рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України

від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованні оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

7 – 9 класи

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування

компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів: кадрове забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять; моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей). завдання системи внутрішнього

забезпечення якості освіти: оновлення методичної бази освітньої діяльності; контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми реалізується відповідно до листа МОН України від 09.08.2021. 1/9-404 « Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах загальної середньої освіти »:

- Перелік навчальних програм, підручників та навчально методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання у закладах загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин « ([https:// goo.gl/ wEfgey](https://goo.gl/wEfgey)).

Розділ IV. Навчальний план та його обґрунтування

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру певного рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Початкова освіта 1-4 класи НУШ

1. Освітню програму для 1-4 класів Попівської гімназії укладено відповідно до Закону України «Про освіту», Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я, 1-2 класи, в новій редакції згідно з наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272 « Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я, 3-4 класи, в новій редакції згідно з наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273 « Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» та наказу МОН від 12.08.2022. № 743-22 (Державний стандарт початкової освіти в оновленій редакції згідно з постановою КМУ від 24.07.2019. № 688) та листа Міністерства освіти і науки України від 19.08.2022 р. № 1/9530-22 «Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році».

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3500 годин/навчальний рік: для учнів 1 класу - 805 години/навчальний рік (додаток 1 до освітньої програми закладу), для учнів 2 класу - 875 години/навчальний рік (додаток 1 до освітньої програми закладу), для учнів 3 класу - 910 години/навчальний рік, для учнів 4 класу - 910 години/навчальний рік (додаток 1 до освітньої програми закладу).

У 1-4 класах мовно-літературна освітня галузь реалізується через предмети: українська мова (мова і читання), рідна мова (угорська мова і читання), іноземна мова (англійська). Математична освітня галузь через предмет – математика. Природнича, громадянська, історична та мистецька реалізується через інтегрований предмет – « Я досліджую світ».

Базова середня освіта

5 клас та 6 клас НУШ (адаптаційний цикл)

Освітню програму Попівської гімназії (базова середня освіта) укладено :

- 1. Адаптаційний цикл. 5 клас та 6 клас, НУШ.** Модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021 р., № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324) (гриф Міністерства станом на 01 серпня 2022 року)
- 2. 7--9 класи** - відповідно до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), розробленої на виконання Закону України « Про освіту » та постанови КМУ від 23.11.11. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»(Таблиця 2 до наказу МОН України від 20.04.2018 р.№ 405).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів складає 5845 годин/навчальний рік: для 5 кл. – 1015 години/навчальний рік, для 6 кл. – 1190 годин/навчальний рік, для 7 кл. – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8 кл – 1207,5 години/навчальний рік, для 9 кл. – 1260 години/навчальний рік (додаток 3 до освітньої програми закладу).

Навчальний план Попівської гімназії охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, де передбачені години на вивчення окремих предметів інваріантної складової, упровадження поглиблене вивчення предметів, курсів за вибором.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної частин робочого навчального плану. З метою забезпечення виконання Державного стандарту освіти забезпечено викладання предметів інваріантної складової, що визначені Типовими навчальними планами для кожного класу, **в повному обсязі.**

Варіативна складова навчального плану сформована відповідно до типу навчального закладу, запитів учнів, якісного складу педагогічних кадрів,

навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення. Години варіативної складової передбачено на поглиблене вивчення предметів, курси за вибором. При розподілі годин варіативної складової робочого навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника. Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм. Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено постановою КМУ від 23.11.2011 № 1392 та наказами МОН України від 01.03.2004 № 162, від 29.11.2005 № 682, від 07.05.2007 № 357.

Детальний розподіл годин за окремими предметами навчального плану в деяких класах:

1) Розподіл варіативної частини:

1– 4 класи:

- замість інтегрованого курсу « Мистецтво « (1 т.г.) обрано окремі курси «Образотворче мистецтво» та «Музичне мистецтво» та за рахунок додаткової 1 т.г. у 1 – 4 класах додано по 0,5 т.г. на кожний курс.

3 клас:

- за рахунок додаткових годин додано 1,0 т.г. на вивчення угорської мови.

5 клас:

- за рахунок додаткових годин додано 1,0 т.г. на вивчення угорської мови,
- за рахунок додаткових годин додано 0,5 т.г. на вивчення угорської літератури,
- за рахунок додаткових годин додано 0,5 т.г. на вивчення англійської мови.

6 клас:

- за рахунок додаткових годин додано 1,0 т.г. на вивчення угорської мови,
- за рахунок додаткових годин додано 0,5 т.г. на вивчення угорської літератури,
- за рахунок додаткових годин додано 0,5 т.г. на вивчення англійської мови.

7-9 класи:

- за рахунок 3,0 т.г. додаткових годин обрано курс за вибором «Історія угорського народу» :

- 1 т.г. – 7 клас,
- 1 т.г. – 8 клас,
- 1,т.г. – 9 клас.

8-9 класи:

- за рахунок 2,0 т.г. додаткових годин обрано курс за вибором « Математична логіка « :

- 1 т.г. – 8 клас,
- 1,т.г. – 9 клас.

У 2023/2024 навчальному році визначено такий порядок викладання предметів інваріантної та варіативної складових, на які виділено не цілу , а дробову: 0,5; 1,5; 2,5; 3.5 кількість годин:

№ з/п	Назва навчального предмету, спецкурсу тощо	Спрямування	Клас	Кількість годин за робочим навчальним планом	Кількість годин	
					I семестр	II семестр
1.	Етика	Навчальний предмет інваріантної складової	5	0,5	1	0
			6	0,5	0	1
2.	Інформатика	Навчальний предмет інваріантної складової	5	1,5	2	1
			6	1,5	1	2
3.	Англійська мова	Навчальний предмет варіативної складової	5	2,5	2	3
			6	2,5	3	2
4	Основи здоров'я	Навчальний предмет варіативної складової	5	0,5	1	0
			6	0,5	0	1
5.	Угорська мова	Навчальний предмет інваріантної складової	7	2,5	2	3
6.	Українська мова	Навчальний предмет інваріантної складової	7	2,5	2	3
7.	Хімія	Навчальний предмет інваріантної складової	7	1,5	2	1
8.	Історія України	Навчальний предмет інваріантної складової	8	1,5	2	1
9.	Історія України	Навчальний предмет інваріантної складової	9	1,5	2	1
10.	Географія	Навчальний предмет інваріантної складової	9	1,5	1	2

**Перелік навчальних годин
для вивчення предметів варіативної складової робочого навчального плану
Попівської гімназії у 2023/2024 навчальному році**

№ з/п	Клас	Вид (курс за вибором)	Назва	Програма, коли і ким надано гриф/схвалення	Кількість годин	
					Фактично	За програмою
<i>Основна школа</i>						
1.	7	Курс за вибором	Історія угорського народу	Затверджено ЗПІ від 27.10.2008 р., протокол №5	1	1
2.	8	Курс за вибором	Історія угорського народу	Затверджено ЗПІ від 27.10.2008 р., протокол №5	1	1
3.	9	Курс за вибором	Історія угорського народу	Затверджено ЗПІ від 27.10.2008 р., протокол №5	1	1
4.	8	Курс за вибором	Математична логіка	Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах НМК з математики МОН України від 24.06.2010., протокол №4	1	1
5.	9	Курс за вибором	Математична логіка	Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах НМК з математики МОН України від 24.06.2010., протокол №4	1	1

Розділ V. Структура 2023/2024 навчального року

Відповідно до ст. 16 Закону України “Про освіту”, ст.10 Закону України « Про повну загальну середню освіту» :

Освітній процес у гімназії організовується у межах навчального року, що розпочинаєтьсяу День знань - 1 вересня, триває **не менше 175 навчальних днів** і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

1. Структура і тривалість навчального року,навчального тижня,навчального дня,занять,відпочинку між ними,форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою гімназії у межах часу,передбаченого освітньою програмою.
2. Тривалість канікул протягом навчального року не може становити **менше 30 календарних днів**.
3. Терміни організації 2023/20224 навчального року:
 - 4.1. 2023/2024 навчальний рік розпочати 01 вересня 2023 року і закінчити 28 червня 2024 року.
 - 4.2. Навчальні заняття організувати за семестровою системою:
 - I семестр – з 01.09.2023 по 29.12.2023 року;
 - II семестр – з 15.01.2024 по 31.05.2024 року.
 - 4.3. Канікули провести в такі терміни:
 - осінні - з 23 жовтня 2023 року по 29 жовтня 2023 року;
 - зимові – з 30 грудня 2023 року по 14 січня 2024 року;
 - весняні – з 25 березня 2024 року по 31 березня 2024 року.
 - 4.4. Додаткові тижневі канікули для 1 класу: з 19 по 25 лютого 2024 року
 - 4.5. Останній дзвоник : 31.05.2024 року.
 - 4.6. Відповідно до Закону України від 15.03.2022. № 2126-IX « Про внесення змін до деяких законів щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», постанови Кабінету Міністрів України від 28 червня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час дії воєнного стану в Україні» запровадити гнучку структуру навчального року, передбачивши можливість внесення змін до термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів, з урахуванням умов воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану, епідеміологічної ситуації.
 - 4.7. Навчальні екскурсії у 1 – 4-х класах, навчальні екскурсії та навчальну практику у 5 – 8-х класах провести в кінці навчального року відповідно до

листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 року № 1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів».

- 4.8. У 4-у та 9-у класах провести державну підсумкову атестацію навчальних досягнень учнів відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 18.02.2008р. № 94 зі змінами у такі періоди:
 - 4-й клас (з 22 травня по 31 травня 2024 року);
 - 9-й клас (з 05 червня по 16 червня 2024 року).
- 4.9. Вручення документів про освіту провести для випускників 9 класу у період до 24 червня 2024 року.
- 4.10. Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій прийняти самостійно на одному із засідань педради .
- 4.11. З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов, за погодженням з відділом освіти, культури, молоді та спорту Косоньської сільської ради внести можливі зміни до структури навчального року та графіку учнівських канікул.
5. Навчальні заняття в школі починати о 9 год. 00 хв. і закінчувати о 15 год. 25. хв.:
6. Тривалість уроків:
 - у 1 класі – 35 хвилин;
 - у 2-4 класах – 40 хвилин;
 - у 5-9 класах – 45 хвилин.
7. Школа працює у п'ятиденному режимі в одну зміну. При цьому залишається незмінною загальна кількість навчального часу, що встановлено Законом України «Про освіту»: початкова освіта 1-4 клас НУШ - не менше 175 робочих днів, базова середня освіта (5-9 класів) – 190 робочих днів (з урахуванням навчальних екскурсій, навчальної практики, підсумкового оцінювання та державної підсумкової атестації навчальних досягнень учнів).

Додаток 1
«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о.директора Попівської гімназії
Косоньської сільської ради
Г.Г.Шютів
«31» серпня 2023 р.
МП

Базовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з навчанням мовою відповідного корінного народу або національної меншини

(Додаток 2 до Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти: 1-4 класи, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня»)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік	Кількість годин на тиждень
	1 клас	1 клас	2 клас	2 клас	3 клас	3 клас	4 клас	4 клас
Інваріантний складник								
Мовно-літературна, у тому числі:	385		385		385		385	
Українська мова та література	175	5	175	5	210	6	210	6
Мова та література відповідного корінного народу або національної меншини	210	5	210	4	175+35	4	175+35	4
та іншомовна освіта**** (Англійська мова)		1		2		2		2
Математична	140	4	140	4	140	4	140	4
Природнична	105	3	105	3	105	3	105	3
Соціальна і здоров'язбережувальна								
Громадянська та історична								
Технологічна			70	1	70	1	70	1
Інформатична				1		1		
Мистецька	70	2	70	2	70	2	70	2
Фізкультурна*	105	3	105	3	105	3	105	3
Усього		20+3		22+3		23+3		23+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять					35		35	
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти	20/700	20	22/770	22	23/805	23	23/805	23
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	805	23	875	25	910	26	910	26

ДОДАТОК 4

« ЗАТВЕРДЖУЮ »
В.о.директора Попівської гімназії
МП _____ Г.Г.Шютів
«31» серпня 2023 р.

Базовий навчальний план закладів загальної середньої освіти для 5 класу з навчанням мовою корінного народу або національної меншини
Наказ Міністерства освіти і науки України 19.02. 2021 р. № 235

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік								
		5 клас				6 клас			
		реком	мін	макс	Попівська гімназія	реком	мін	макс	Попівська гімназія
	1	2	3	4	1	2	3	4	
Мовно-літературна	на тиждень	11,5	11	13	13,5	11,5	11	13	13,5
	на рік	403	385	455	455	403	385	455	455
Українська мова		4			4	4			4
Українська література		2			2	2			2
Зарубіжна література		1,5			1,5+0,5	1,5			1,5+0,5
Інтегрований курс літератур (корінного народу або національної меншини)					2				2
Іноземна мова		4			2+0,5	4			2+0,5
Мова корінного народу або національної меншини					2,5				2,5
					2+1				3
Математична	на тиждень	5	4	6	5	5	4	6	5
	на рік	175	140	210	175	175	140	210	175
Математика		5			5	5			5
Природнична	на тиждень	2	1,5	3	2	4	2	5	4
	на рік	70	52,5	105	70	140	70	175	140
Інтегрований курс "Пізнаємо природу"/"Довкілля"		2			2	2			2
Біологія									
Географія					2				2
Фізика									
Хімія									
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	1	3	1,5	1	1	3	1,5
	на рік	35	35	105	52,5	35	35	105	52,5
Здоров'я, безпека та добробут		0,5			0,5	0,5			0,5
Етика /культура добросусідства/Курси морального спрямування		0,5			0,5	0,5			0,5
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	3	1	2	1,5	3	2
	на рік	35	35	105	35	70	52,5	105	70
Вступ до історії України та громадянської освіти		1			1				
Історія України. Всесвітня історія						2			2
Історія України									
Всесвітня історія									
Громадянська освіта. Правознавство / Правознавство									
Технологічна	на тиждень	2	1	3	1	2	1	2	1
	на рік	70	35	105	35	70	35	70	35
Технології		2			1	2			2
Інформатична	на тиждень	1,5	1	3	1,5	1,5	1	3	
	на рік	52,5	35	105	52,5	52,5	35	105	52,5
Інформатика		1,5			1,5	1,5			1,5
Мистецька	на тиждень	2	1	2	1	2	1	2	1
	на рік	70	35	70	35	70	35	70	35
Мистецтво		2			1	2			2
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105	105	105
Фізична культура		3			3	3			3
Усього	на тиждень	29			29				31
	на рік	1015			1015				1085
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	2			2	2			2
	на рік	70			70	70			70
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31			31				34
	на рік	1085			1085				1190
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28			28				31
	на рік	980			980				1085

Додаток 3
«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о.директора Попівської гімназії
Косоньської сільської ради
_____ Г.Г.Шютів
«31» серпня 2023 р.
МП

Таблиця розподілу навчального часу для 7-8-9 класів (основна школа) загальноосвітньої школи І-ІІ ст.

(Таблиця 2 до Типової освітньої програми відповідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня»)

**Навчальний план
закладів загальної середньої освіти з навчанням мовою корінного народу,
національної меншини******

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова	2	2	2
	Мова корінного народу, національної меншини	2,5	2	2
	Інтегрований курс «Література» (корінного народу, національної меншини та зарубіжна)	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	-	-
	Мистецтво	-	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Разом		29,5+3	29,5+3	31+3
1.Курс за вибором «Історія угорського народу»		1	1	1
2.Курс за вибором «Математична логіка»			1	1
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	2	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		30,5+3	31,5+3	33+3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

**** Кримськотатарською, молдовською, польською, російською, румунською, угорською (за необхідності – й іншими мовами).

В освітній програмі
Попівської гімназії
Косоньської сільської ради
Закарпатської області
на 2023/2024 навчальний рік
пронумеровано, прошнуровано
_____ (_____) сторінок
В.о.директора _____ Г.Г.Шютів